

"Todos los seres humanos nacen libres e iguales en dignidad y derechos (...)" Art. 1 de la Declaración Universal de los DD HH
"Tots els éssers humans naixen lliures i iguals en dignitat i drets (...)". Art. 1 de la Declaració Universal dels DD HH

Queixa	2200866
Matèria	Serveis socials
Assumpte	Bo Social Tèrmic 2020. Impagament prestacions econòmiques.
Actuació	Resolució de consideracions a l'Administració

RESOLUCIÓ DE CONSIDERACIONS A L'ADMINISTRACIÓ

1. Antecedents

En data 11/03/2022, el promotor de la queixa, presentà un escrit a aquesta institució al qual es va assignar el número de queixa 2200866.

En el seu text manifesta que és beneficiari del bo social tèrmic des de l'any 2020, però no ha cobrat el referit bo corresponent als anys 2020 i 2021. Que va enviar un correu electrònic a l'IVACE per a informar-se si pagarien el bo d'aquests dos anys i li van contestar que estaven tramitant el pagament del bo social tèrmic de l'any 2021, però res van contestar en relació amb el bo tèrmic de l'any 2020. Que fins hui no ha rebut de cap organisme públic de la Comunitat Valenciana l'ajuda del bo social tèrmic dels anys 2020 i 2021.

De l'anàlisi dels fets descrits i la normativa aplicable es dedueix que la presumpta inactivitat de la Generalitat Valenciana podria afectar els drets reconeguts a les persones en situació de major vulnerabilitat, cosa que faculta el Síndic de Greuges per a intervenir en el present supòsit, d'acord amb el que es disposa en l'article 38 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana i en l'article 1 de la Llei 2/2021, de 26 de març, de la Generalitat, del Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana.

Considerarem que la queixa reuneix els requisits establits en els articles 22 a 30 de la Llei 2/2021, de 26 de març, del Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana, per la qual cosa ES VA ADMETRE A TRÀMIT i es va resoldre l'obertura del procediment de queixa 2200866, de conformitat amb allò determinat en l'article 31 de la citada llei.

Durant tot l'any 2022 han sigut nombroses les queixes que hem rebut sobre la no tramitació i pagament del bo social tèrmic (BST) corresponent a l'any 2020. Les persones beneficiàries van esperar al llarg de tot l'any 2020 el seu abonament i com que no es va produir van començar a reclamar aquesta ajuda a les diverses conselleries perquè desconexien a quin departament de la Generalitat Valenciana corresponia la gestió i tramitació dels fons ministerials destinats a aquesta finalitat.

El Bo Social Tèrmic es troba regulat en el Reial decret llei 15/2018, de 5 d'octubre, de mesures urgents per a la transició energètica i la protecció dels consumidors (BOE núm. 242, de 06/10/2018), en concret en els seus articles 5-10 i en la disposició adicional 9a (Bo Social Tèrmic a càrrec del pressupost de 2019).

Són beneficiaris del Bo Social Tèrmic els consumidors que ho siguen del BS d'electricitat a 31 de desembre de l'any anterior, sense necessitat de sol·licitud prèvia. El Ministeri de Transició Ecològica i Repte Demogràfic (MTERD) ha de transferir els imports a les administracions competents per al seu pagament.

El Bo Social Tèrmic de 2019 va ser gestionat i tramitat pel Ministeri de Transició Ecològica i Repte Demogràfic, però el Bo Social Tèrmic de 2020 ja corresponia que el feren les comunitats autònomes, atès que les persones beneficiàries en serien aquelles que ho van ser del bo social elèctric a data de 31/12/2019.

En les diverses queixes rebudes vam recollir informes de diverses conselleries i de Presidència, a fi de contrastar el que la persona promotora exposava en cada queixa, d'acord amb el que es preveu en art. 31 de la Llei 2/2021, de 26 de març, del Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana.

Atés que totes les queixes persegueixen un mateix objectiu, rebre l'ajuda del Bo Social Tèrmic de 2020, reunim part dels informes rebuts dels diferents departaments de la Generalitat, en aquesta queixa i en altres, i que justifiquen les consideracions que finalment realitzarem dirigides a Presidència.

La Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives, al juliol de 2021, quan ja s'hauria d'estar abonant el Bo Social Tèrmic 2020, i en el transcurs de la queixa núm. 2101844, afirmava el següent:

En el caso de la Comunitat Valenciana, todavía no se ha designado el órgano competente para la gestión y pago del bono social térmico, estando pendiente de determinar la forma en la que se realizará dicho pago, la Conselleria competente, cómo se ha de solicitar, ante qué administración, los requisitos y plazos.

(...)

Por último, y a título meramente indicativo, se informa que, a tenor del artículo 3 de la Orden 2/2020, de 3 de febrero, de la Vicepresidencia Segunda y Conselleria de Vivienda y Arquitectura Bioclimática, por la que se desarrolla el Decreto 240/2019, de 25 de octubre, del Consell, por el que se aprueba el Reglamento orgánico y funcional de la Vicepresidencia Segunda y Conselleria de Vivienda y Arquitectura Bioclimática corresponde a la Subdirección General de Emergencia Habitacional, Función Social de la Vivienda, y Observatorio del Hábitat y Segregación Urbana el diseño, implementación, seguimiento y evaluación de las políticas públicas en materia de lucha contra la pobreza energética así como, a través del Servicio de Emergencia Habitacional y Función Social de la Vivienda y Observatorio del Hábitat y Segregación Urbana, dependiente de la Subdirección General de Emergencia Habitacional, Función Social de la Vivienda, y Observatorio del Hábitat y Segregación Urbana, al diseño, implantación, supervisión de protocolos de intervención, colaboración, tramitación y coordinación de medidas en materia de lucha contra la pobreza energética.

Tanmateix, la **Conselleria d'Habitatge i Arquitectura Bioclimàtica**, en un informe datat el 12/11/2021, i en la tramitació d'aqueixa mateixa queixa, ens comunicava que aquesta tasca correspondria a la futura Agència Valenciana de l'Energia, que hauria de crear-la la Conselleria d'Economia. Encara que també apuntava que ajudes similars es van subsumir en la llei de renda valenciana d'inclusió, que gestiona la Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives.

En tot cas, afirmava que la Conselleria d'Habitatge no hi era competent, ja que:

“las acciones para paliar la pobreza energética atienden a colectivos vulnerables en cuanto acción social y en su faceta de consumidores. Competencia en todo caso de servicios sociales y/o de protección del consumidor y del usuario, que en todo caso excede del ámbito de la Conselleria de vivienda”.

De fet, la Conselleria d'Habitatge ens comunicava, a través d'un informe datat el 12/01/2022, que, finalment, era l'**Institut Valencià de la Competitivitat Empresarial (IVACE)** qui assumia la gestió del Bo Social Tèrmic i la interlocució amb el **Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic (MTERD)**. Aquest encàrrec es fa oficial amb la carta de la Direcció General de Coordinació Institucional de la Vicepresidència Segona a l'IVACE en data 26/11/2021, després de les converses mantingudes entre la Conselleria d'Habitatge i la d'Economia Sostenible.

L'IVACE, segons la Conselleria d'Habitatge en aquest informe, estava duent a terme:

“todas las gestiones oportunas para, lo antes posible, hacer efectivas las ayudas en cuestión, en relación con los ejercicios 2020 y 2021, al objeto de que dichas ayudas lleguen a la mayor brevedad a sus beneficiarios”.

Sobre aquest tema, la **Conselleria d'Economia Sostenible, Sectors Productius, Comerç i Treball** ens confirmava el 28/02/2022 que l'IVACE havia sigut designada entitat col·laboradora per a la gestió i el pagament del Bo Social Tèrmic de 2021. De fet, dos mesos abans, en data 22/12/2021, la Secretaria d'Estat d'Energia del MTERD va resoldre autoritzar la transferència a favor de l'IVACE en concepte d'ajuda del Bo Social Tèrmic 2021 per import de 20.258.957'26 euros, i el 29/12/2021 es va realitzar la transferència al compte de l'IVACE. També li van remetre, segons ens informen, 337.000 euros per a despeses de tramitació i gestió. Per tant, segons indica expressament la Conselleria d'Economia:

“el encargo que recibió IVACE en diciembre de 2021 se circunscribe exclusivamente a la gestión y pago del Bono Social Térmico con cargo al presupuesto del año 2021 (BST-2021)”.

Encara que la Conselleria d'Habitatge s'havia referit, com hem vist, també a l'exercici 2020.

Davant d'aquesta situació, i preocupats per la falta de gestió del BST 2020, demanàrem informe de **Presidència**, en el marc de la queixa núm. 2201109, i amb data 11/04/2022 ens informava del següent:

“No corresponde a la Presidencia de la Generalitat adoptar o controlar las disposiciones por las que se haya podido asignar al IVACE las funciones de gestión y pago del Bono Social Térmico, ni tiene conocimiento de cuál es el órgano competente para la tramitación y pago del Bono de 2020”.

“(…), las competencias en materia de energía corresponden a la Conselleria de Economía Sostenible, Sectores productivos, Comercio y Trabajo.”

“Por tanto, es a la citada conselleria a la que corresponde gestionar las ayudas del bono Social térmico y a la que corresponde adoptar, en el ámbito de su departamento, incluidas las entidades del sector público adscritas al mismo, cuantas medidas organizativas estime convenientes para su adecuada ejecución”.

“En cuanto a la cuestión relativa a la recepción de los importes destinados a los pagos de 2020, tampoco corresponde a la Presidencia el control de los ingresos y gastos del resto de departamentos del Consell. Dicha información podrá ser facilitada por el departamento receptor de los fondos y responsable de su gestión o por la Conselleria de Hacienda y Modelo Económico”.

La **Conselleria d'Economia Sostenible**, el 26/04/2022, en informe remés en el transcurs de la queixa núm. 2103532, insistia en el que ja havia manifestat:

“Desde que IVACE asume, en el mes de diciembre de 2021, la gestión y pago del BST-2021, se iniciaron los trabajos conducentes para llevar a cabo dicho encargo (...)”.

“En diciembre-2021 IVACE, tomando conciencia de la urgencia del caso, actuó con la mayor celeridad posible con el fin de impedir que se perdiera la asignación presupuestaria que para el BST-2021 tenía disponible el MTDRT; como, al parecer, sí ocurrió con la asignación presupuestaria del BST-2020.

Todo ello a pesar de que IVACE no tiene competencia directa sobre temas relacionados con el ámbito de los servicios sociales, consumidores vulnerables, ni pobreza energética; que más bien concilian con las labores y competencias de la actual Direcció General d'Emergència Habitacional, Funció Social de l'Habitatge i Observatori de l'Hàbitat i Segregació Urbana, de la Conselleria d'Habitatge i Arquitectura Bioclimàtica.

Por otra parte, en el vigente Reglamento de Organización y Funcionamiento de IVACE (ver Decreto 110/2021, de 6 de agosto, del Consell) solo se contempla la gestión y tramitación de ayudas al sector empresarial y en ningún caso se refiere a ayudas destinadas a personas físicas, que fueron reclamadas y asumidas al inicio de la legislatura por la mencionada Conselleria d'Habitatge i Arquitectura Bioclimàtica”.

“En cuanto a la gestión y el pago del BST-2020, solo cabe apuntar que no se designó a IVACE como entidad colaboradora para llevarla a cabo”.

De fet, el 20/06/2022 i en la mateixa queixa núm. 2103532, la **Conselleria d'Hisenda** confirmava, a través de la Direcció General de Pressupostos:

“que dichos ingresos para las ayudas del Bono Social Térmico de 2020 no se recibieron en las cuentas de la Administración de la Generalitat, y por tanto no se comunicaron a ningún departamento/Conselleria de la Generalitat.

Por parte de esta Dirección General no ha sido reclamado ningún importe, dado que no corresponde a este centro directivo gestionar reclamación alguna, máxime cuando no se ha recibido notificación alguna de la existencia de un derecho pendiente de cobro, o de la asignación/distribución a las CCAA, de un importe concreto para el desarrollo de una actuación concreta, como es la gestión de las ayudas del Bono Social Térmico”.

El 08/07/2022 **Presidència de la Generalitat**, en la queixa núm. 2201109, afirmava, després de recollir informe de la Conselleria d'Economia, que:

“el IVACE ha asumido la gestión y pago del bono social térmico correspondiente al ejercicio 2020, y en estos momentos se está tramitando la habilitación de la línea de crédito necesaria para abonar la ayuda a las personas beneficiarias”.

En aquest informe de referència de la queixa 2201109, de data 04/07/2022, la Conselleria d'Economia indicava el següent a Presidència:

“coincidimos parcialmente en la respuesta efectuada por la Conselleria de Presidencia ya que, a pesar de no contar con los fondos del año 2020, esta conselleria está realizando gestiones necesarias para la creación de una línea de crédito para el pago de las ayudas 2020 y, se ha comenzado también el trámite relativo al proceso de ejecución del pago de las ayudas 2021 a las personas beneficiarias de éstas. De hecho, en estos momentos estamos a la espera de que la Conselleria de Hacienda y Modelo Económico genere los créditos oportunos para hacer frente a las cantidades del bono social térmico del año 2020. Lamentamos profundamente la situación generada si bien consideramos que, para conseguir el objetivo pretendido por esta ayuda del BST, sería necesario habilitar mecanismos de coordinación más claros y eficaces ya que esta conselleria no ha generado esta situación, aunque está trabajando para darle una pronta solución”.

La **Conselleria d'Economia Sostenible**, en la queixa 2103532, i a través d'un informe de l'IVACE de data 3/08/2022, indicava que:

IVACE recibió una única transferencia del Tesoro Público el pasado 29/12/2021, para hacer frente al pago del Bono Social Térmico; y fue en concepto de Bono Social Térmico para el año 2021 (BST-2021), cuyo montante ascendió a 20.258.957,26 €. También recibió del Tesoro Público, ese mismo día 29/12/2021, la transferencia indicada en la RNPI, cuyo montante ascendió a 337.999,46 €; cuyo importe, desde el primer momento, quedó asociado a la financiación de la tramitación del Bono Social Térmico para el año 2021 (BST-2021).

Pero IVACE no ha recibido del Tesoro Público transferencia alguna en concepto del Bono Social Térmico para el año 2020; es decir, para hacer frente al pago de las ayudas a los beneficiarios/as del BST-2020, cuyo importe se podría estimar en unos 10.000.000 €, aproximadamente.

Cabe apuntar aquí que el número aproximado de potenciales beneficiarios del Bono Social Térmico en la Comunitat Valenciana asciende a más de 161.000 consumidores vulnerables.

La **Conselleria d'Hisenda** ens va remetre també en la queixa 2103532 un informe rebut el 04/10/2022 amb el contingut següent:

“(…) En la contestación remitida a esa Sindicatura el pasado mes de junio se indicó que se había realizado consulta en la contabilidad de ingresos de la Administración de la Generalitat, no constando ningún ingreso para el ejercicio 2020 por tal concepto. Los ingresos que recibe el Instituto Valenciano de Competitividad Empresarial no constan en la contabilidad de ingresos de la Administración de la Generalitat, al tratarse de una entidad de derecho público, integrada en el sector Público Instrumental de la Generalitat, y tener personalidad jurídica propia.

Teniendo conocimiento que el Instituto Valenciano de Competitividad Empresarial era el encargado de gestionar el pago del Bono Social Térmico 2021, se solicitó al IVACE aclaración a diversas cuestiones de índole económica (dentro de las funciones de este departamento en relación con el control financiero del Sector Público Instrumental), relativas al Bono Social Térmico de 2020, habiéndose recibido contestación en la mencionada Dirección General de Presupuestos (...).”

En la citada contestació l'**Institut Valencià de Competitivitat Empresarial** indicava que va rebre del Ministeri de Transició Ecològica i Repte Demogràfic (MTERD) els imports que ja coneixíem en concepte de bo social tèrmic per a l'any 2021.

La Conselleria d'Hisenda ens va comunicar, finalment, en aquell mateix informe, que:

“la Conselleria de Hacienda y Modelo Económico y la Conselleria de Economía Sostenible Sectores Productivos, Comercio y Trabajo están trabajando, junto al IVACE para hacer efectivo el pago de las ayudas derivadas del Bono Social Térmico 2020 a la mayor brevedad posible”.

En informe de la **Conselleria d'Economia Sostenible**, datat el 07/11/2022, dins de la queixa núm. 2202673, i responent a algunes consideracions que li havíem plantejat, comunica el següent:

- (...) **hoy por hoy, IVACE no ha recibido ningún mandato expreso, para llevar a cabo la gestión del BST-2020, ni tampoco transferencia alguna procedente del MITECO (o dotación presupuestaria pertinente de la Generalitat Valenciana), para efectuar el pago del BST-2020 en la Comunitat Valenciana.**
- a IVACE no le consta que el MITECO/Tesoro Público haya realizado transferencia alguna, para efectuar el pago del BST-2020 en la Comunitat Valenciana.
- a IVACE no le consta que la Conselleria de Hacienda haya dispuesto el crédito necesario, para efectuar el pago del BST-2020 en la Comunitat Valenciana.

En el moment d'emetre aquesta resolució no ens consta que s'haja abonat el Bo Social Tèrmic 2020 a la persona promotora d'aquesta queixa.

Arribats a aquest punt i després de l'estudi de la informació que consta en l'expedient, resollem la present queixa.

Com que l'actuació descrita de les administracions podria no ser prou respectuosa amb els drets de la persona afectada, exposem, a continuació, algunes argumentacions, com a fonament de les consideracions amb les quals concloem.

2. Consideracions

El bo social tèrmic està regulat pel **Reial Decret-Llei 15/2018, de 5 d'octubre**, de mesures urgents per a la transició energètica i la protecció dels consumidors (BOE núm. 242, de 06/10/2018), en concret en els seus articles 5-10 i en la disposició addicional 9a (Bo Social Tèrmic a càrrec del pressupost 2019).

Les idees bàsiques d'aquesta ajuda serien les següents:

El bo social tèrmic es defineix com el programa de concessió directa d'ajudes destinades a pal·liar la pobresa energètica en consumidors vulnerables, pel que fa a energia destinada a calefacció, aigua calenta sanitària o cuina.

L'ajuda té com a finalitat compensar despeses necessàries per a garantir el subministrament d'energia per a usos tèrmics o el suport a actuacions d'estalvi o millores de l'eficiència energètica als consumidors vulnerables.

Aquesta ajuda és compatible amb la percepció d'altres subvencions, ajudes, ingressos o recursos per a la mateixa finalitat procedents de qualssevol administracions o ens públics o privats, nacionals o internacionals, de què es puguen beneficiar els destinataris de l'ajuda. Així mateix, serà compatible amb la percepció del bo social d'electricitat.

Respecte del finançament, s'indica que el bo social tèrmic es finançarà amb càrrec als Pressupostos Generals de l'Estat.

L'atorgament d'ajudes en concepte de bo social tèrmic estarà condicionat a l'existència de disponibilitat pressupostària i, en tot cas, subjecta al límit de disponibilitat pressupostària fixat en cada any en la Llei de Pressupostos Generals de l'Estat per a aquest concepte.

En cada exercici seran beneficiaris del bo social tèrmic aquells consumidors que siguen beneficiaris del bo social d'electricitat previst en l'article 45 de la Llei 24/2013, de 26 de desembre, del sector elèctric, a 31 de desembre de l'any anterior.

La quantitat consignada en la partida pressupostària amb càrrec a la qual es finance el bo social tèrmic en cada exercici pressupostari s'ha de distribuir entre tots els beneficiaris.

La quantia que percebrà cada beneficiari es determinarà atenent el seu grau de vulnerabilitat, segons es definisca en la normativa reguladora del bo social elèctric, com també la zona climàtica en la qual es

localitze l'habitatge on es trobe empadronat, tot això en aplicació de la metodologia prevista en l'annex I del reial decret llei citat.

La gestió i el pagament de les ajudes correspondrà a les comunitats autònomes i les ciutats amb estatut d'autonomia. A aquest efecte, el Ministeri per a la Transició Ecològica calcularà la distribució territorial del pressupost disponible en l'exercici per a aquesta finalitat i transferirà els imports a les administracions competents per al seu pagament.

Les comunitats autònomes i ciutats amb estatut d'autonomia realitzaran el pagament de l'ajuda als beneficiaris en la forma que consideren més adequada, d'acord amb els seus procediments, organització i el col·lectiu de beneficiaris, i en qualsevol cas han de garantir la possibilitat de renúncia a l'ajuda per part dels beneficiaris que així ho sol·liciten.

Les comunitats autònomes i ciutats amb estatut d'autonomia podran ampliar la quantia atorgada amb càrrec als seus propis pressupostos.

D'altra banda, i posteriorment, es va aprovar el **Reial decret 391/2021, d'1 de juny**, pel qual es regula la concessió directa de subvencions a les comunitats autònomes per a col·laborar en el finançament de la tramitació de les ajudes derivades del Bo Social Tèrmic corresponent a l'exercici 2020, amb càrrec al pressupost de l'any 2021.

En el seu article 4 s'indica que les subvencions regulades per aquest reial decret tenen com a objectiu col·laborar amb el finançament de part de les despeses en què pogueren incórrer les entitats beneficiàries a conseqüència de l'execució de les obligacions relatives a la tramitació de les ajudes del bo social tèrmic establides en l'article 10 del Reial decret llei 15/2018, de 5 d'octubre. Concretament, seran finançables amb càrrec a l'aportació establida en aquest reial decret les actuacions previstes en l'apartat anterior que hagen sigut desenvolupades en relació amb el pagament de les ajudes del bo social tèrmic corresponents a l'exercici 2020.

Per tant, creiem que el Ministeri havia previst subvencions destinades a les CCAA per a tramitar el Bo Social Tèrmic 2020.

3. Conclusions

De tots els informes reunits en el transcurs d'aquest expedient de queixa, i d'altres similars, podem concloure, resumidament, el següent:

- El Ministeri de Transició Ecològica i Repte Demogràfic va gestionar i va abonar el Bo Social Tèrmic 2019.
- La Generalitat Valenciana no ha gestionat el Bo Social Tèrmic 2020, ni ha rebut fons ministerials per a això, malgrat l'existència de subvencions directes per a aquesta finalitat.
- Desconeixem si el Ministeri de Transició Ecològica i Repte Demogràfic ha transferit la partida corresponent a la GV per a pagar el Bo Social Tèrmic 2020, encara que ens ha indicat que no s'ha rebut.
- D'acord amb el que ha informat Presidència, *s'està tramitant l'habilitació de la línia de crèdit per a abonar el Bo Social Tèrmic 2020*.
- S'està gestionant, tramitant i pagant el Bo Social Tèrmic 2021 per l'IVACE.
- Encara que Presidència va afirmar, segons vam veure en l'informe que ens va remetre en la queixa 2201109, que l'IVACE gestionaria el Bo Social Tèrmic 2020, aquesta entitat ens ha comunicat recentment, el 07/11/2022, que *"no ha rebut cap mandat exprés, per a dur a terme la gestió del Bo Social Tèrmic-2020"*.
- En cap informe s'ha fet referència a la gestió i tramitació del Bo Social Tèrmic 2022, que hauria d'estar abonant-se ja, els beneficiaris del qual són les persones que tenien el bo social d'electricitat a data de 31/12/2021.

4. Resolució

Davant de tot això, i de conformitat amb el que s'estableix en l'article 33 de la Llei 2/2021, de 26 de març, del Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana, formulem la següent Resolució dirigida a **PRESIDÈNCIA DE LA GENERALITAT**, perquè done resposta a cadascuna de les consideracions que formulem.

El fonament jurídic del deure de col·laboració amb el Síndic de Greuges exigit a Presidència de la Generalitat exclusivament, i no a cadascuna de les conselleries i entitats de dret públic que han intervingut en la tramitació de les queixes relatives a la falta de pagament del bo social tèrmic de 2020, es troba en l'article art. 3.4 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic, que estableix:

“Cadascuna de les administracions públiques (...) actua per al compliment de les seues finalitats amb **personalitat jurídica única**.”

I igualment l'article 60 de la Llei 5/1983, de 30 de desembre, del Govern valencià, disposa:

“**L'Administració Pública de la Generalitat** s'organitza i actua amb **personalitat jurídica única**, conformement a criteris d'eficàcia, publicitat, jerarquia, descentralització, desconcentració i coordinació, amb sotmetiment ple a la llei i al dret, dins de la major economia de mitjans que permeta l'obtenció de les finalitats que té encomanades.”

La personalitat jurídica única de l'Administració és un dret que els reconeix capacitat legal per a ser subjectes de drets i **obligacions**. I també capacitat suficient per a contraure **obligacions i/o realitzar activitats que generen plena responsabilitat jurídica davant de si mateixos i de tercers**.

D'això es dedueix el següent:

1. Cada administració pública de les reconegudes en l'art. 2.3 Llei 39/2015 i en l'art. 2.3 LRJSP 40/2015 té la seua pròpia personalitat jurídica: l'Administració General de l'Estat, cadascuna de les comunitats autònomes i cadascuna de les entitats locals.
2. La personalitat jurídica és única per a cadascuna d'aqueixes administracions públiques reconegudes en els esmentats articles per a tota la seua estructura i totes les seues funcions.
3. Els organismes públics i entitats de dret públic vinculats o dependents de les administracions públiques tenen personalitat jurídica plena en les seues relacions amb tercers, però no en tenen respecte de l'Administració de la qual depenen, per aquest motiu no poden interposar recurs contra l'administració de la qual depenen.

L'atribució de personalitat jurídica única ho és per a poder complir amb la seua funció. Per al compliment de les seues finalitats, conformement a l'expressió de la qual fa ús l'art. 3.4 LRJSP, la personalitat jurídica de l'Administració pública està al servei dels interessos generals i no exonera l'Administració del seu sotmetiment a la Constitució, la llei i el dret.

La Llei 5/1983, de 30 de desembre, del Govern valencià, assenyalava en el seu art. 12 que:

- “1. El President de la Generalitat dirigeix i coordina les accions del Consell, sense perjudici de les atribucions i responsabilitat de cada conseller en la seua gestió; a aquest efecte li correspon:
- a) Establir les directrius generals de l'acció del Consell.
 - h) Coordinar l'execució dels acords del Consell
(...)
 - j) **Resoldre els conflictes d'atribucions entre les diferents conselleries.**
 - k) Impartir instruccions als membres del Consell.
(...)
2. El President de la Generalitat podrà assignar-se aquelles matèries que considere oportú i podrà disposar de l'estructura orgànica adequada per al desenvolupament de les seues funcions”.

Així, tot i ser cert que des d'aquesta institució, en la investigació de les queixes que tenen com a objecte comú el pagament, referent a l'any 2020, del bo social tèrmic, ens hem dirigit a diverses conselleries en les quals s'organitza el Consell de la Generalitat, no és menys cert que totes, inclosa l'entitat de dret públic IVACE, han manifestat el seu desconeixement sobre els fons transferits presumptament pel Ministeri de Transició Ecològica i Repte Demogràfic per a costejar el pagament del Bo Social Tèrmic 2020 sota l'argument de la seua falta de competència per a executar l'ajuda.

El Síndic de Greuges no té entre les seues potestats investigar l'activitat del referit Ministeri en el finançament de les ajudes per al Bo Social Tèrmic, però li correspon dins de l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana vetlar pel dret a una bona administració, cosa que li permet controlar i vigilar l'activitat dels qui, al capdavant de les seues responsabilitats, tenen el deure de servir amb objectivitat els interessos generals i actuar amb sotmetiment ple a la llei i al dret per a fer efectiu el mandat derivat de l'article 103.1 de la Constitució. En el cas que ens ocupa és Presidència de la Generalitat la responsable de resoldre els conflictes que han pogut sorgir en la gestió de les ajudes del bo social tèrmic per al 2020, que segueixen sense rebre els seus beneficiaris, entre altres motius, per la indefinició de les atribucions competencials entre les diverses Conselleries.

Cal no oblidar que, de conformitat amb l'article 19 de la Llei 2/2021, de 26 de març, del Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana, el Síndic de Greuges ha de prestar una atenció preferent i prioritària a aquells supòsits en els quals puga detectar-se l'existència de persones o col·lectius en situacions de risc d'exclusió o d'especial vulnerabilitat, derivades de la pobresa, la marginalitat, la violència de gènere, els períodes prolongats de desocupació, la falta d'accés a recursos o serveis bàsics, etc.

Per tant, emetem les següents consideracions dirigides a **PRESIDÈNCIA DE LA GENERALITAT**:

- 1. RECOMANEM** que es determine, de manera indubtable, l'entitat o organisme competent per a fer front a la gestió i l'abonament del bo social tèrmic corresponent a l'any 2020 i als anys successius a partir del 2021, anualitat gestionada per l'IVACE.
- 2. RECOMANEM** que s'arbitren les mesures pressupostàries necessàries per a fer front, de la forma més ràpida possible, a l'abonament del Bo Social Tèrmic 2020 i del Bo Social Tèrmic 2022.
- 3. SUGGERIM** que s'abone urgentment el Bo Social Tèrmic 2020 de la persona promotora d'aquesta queixa i de totes les persones, consumidors vulnerables, que tenen reconegut aquest dret en ser beneficiàries del bo social elèctric el 31 de desembre de 2019.
- 4. ACORDEM** que ens remeta, en el termini d'un mes, segons preveu l'article 35 de la citada llei reguladora d'aquesta institució, el preceptiu informe en el qual ens manifeste l'acceptació de les consideracions que li realitzem i indique les mesures a adoptar per al seu compliment o, si escau, les raons que considere per a no acceptar-les.

I, finalment, aquesta institució **ACORDA** notificar la present resolució a la persona interessada i a Presidència, de la qual espera resposta, i remetre còpia perquè prenguen coneixement d'aquesta Resolució a les Conselleries implicades en les investigacions dutes a terme en aquesta i en les restants queixes similars, i que es publique en la pàgina web del Síndic de Greuges.

Ángel Luna González
Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana